

Радіаційна безпека Львівської області за даними лабораторних досліджень

Усі джерела радіації, які супроводжують наше життя, можна розділити на дві основні групи: природні та штучні.

Природні джерела іонізуючого випромінювання є основними джерелами опромінення людини. Вони включають : космічні промені та випромінювання природних радіонуклідів, що містяться у гірських породах, ґрунті, воді, рослинах, тваринах.

Присутні в земній корі калій, уран і торій, розпадаючись стають джерелами випромінювання і формують зовнішнє опромінення людини, а надходження в організм з повітрям, водою, їжею – внутрішнє фонове опромінення.

Нормами радіаційної безпеки України (НРБУ-97) встановлено допустимі концентрації природних радіонуклідів в повітрі та питній воді, регламентуються потужність поглиненої в повітрі дози (ППД) гамма-випромінювання в приміщеннях будівель, включаючи компоненту від природного радіаційного фону, середньорічної еквівалентної рівноважної об'ємної активності (ЕРОА) ізотопів радону в повітрі приміщень, ефективної питомої активності природних радіонуклідів у мінеральних добривах, виробках з порцеляни, фаянсу, скла та глини, мінеральних барвниках та глазури, у будівельних матеріалах та мінеральній будівельній сировині.

Загальна безпечність продукції в Україні забезпечується завдяки дії Законів України "Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції" , «Про загальну безпечність нехарчової продукції», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, що регулюють відносини в цій сфері.

Статті 4,5,8 Закону України «Про загальну безпечність нехарчової продукції» визначають загальні вимоги щодо безпечності продукції та встановлюють обов'язки виробника, надають право за власною ініціативою проводити випробування зразків продукції, що вводиться в обіг.

Також згідно діючого законодавства України виготовлення чи ввіз продукції, з наступною її реалізацією на території України, без підтвердження її відповідності вимогам Технічних регламентів, забороняється.

З метою забезпечення радіаційної безпечності продукції та середовища життєдіяльності людини ДУ «Львівський обласний лабораторний центр МОЗ України» за заявами проводить випробування щодо визначення вмісту природних радіонуклідів у продукції та сировині будівельної галузі, лісогосподарській продукції, воді, ґрунті, мінеральних добривах, виробках з порцеляни, фаянсу, глини, скла, мінеральних барвниках тощо.

Також Центром проводиться визначення рівнів гамма-фону на території населених пунктів міст та районних центрів області, інструментальні вимірювання потужності поглиненої дози гамма-випромінювання в повітрі приміщень новозбудованих і реконструйованих будівель. Визначається доза зовнішнього опромінення людей, які працюють з джерелами іонізуючого випромінювання (індивідуальний дозиметричний контроль), проводиться вимірювання потужності еквівалентної дози зовнішнього гамма- та рентген-випромінювання на робочих місцях персоналу категорії «А».

Усі лабораторії Центру, що проводять випробовування, акредитовані Національним Агенством з Акредитації України в системі ISO/IEC 17025:2006 (ISO/IEC 17025:2005) та ILAC MRA, можуть випробовувати продукцію, яка експортується на європейський ринок.

Протягом 2017-2018 років перевищень допустимих рівнів вмісту природних радіонуклідів у продукції та сировині будівельної галузі, лісгосподарській продукції, воді, ґрунті, мінеральних добривах, виробах з порцеляни, фаянсу, глини, скла, мінеральних барвниках, яка досліджувалась у ДУ «ЛОЛЦ МОЗ України», не було зафіксовано. Рівні гамма-фону на території населених пунктів міст та районних центрів області не перевищували рівнів характерних для Львівської області.

Не викликала занепокоєння за радіологічними показниками якість води централізованого водопостачання та шахтних криниць. Протягом 2018р ДУ «Львівський ОЛЦ МОЗ України» були проведені дослідження 51 проби води об'єктів господарсько-питного водопостачання на радіологічні показники. Перевищень допустимих рівнів згідно Державних санітарних норм та правил ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» не спостерігалось.

Станом на березень 2019 року радіаційна ситуація в області (за лабораторними показниками) не ускладнювалась. Радіаційні аварії не реєструвались.

Паньків Г.Ю.
2755174

